

PĂDUREA DIN PUNCT DE VEDERE PARTICULAR ȘI OBȘTESC

Cunoștințele noastre despre pădure sunt mai mult sau mai puțin întinse, după împrejurări : după experiența vieții, după cele văzute sau citite. În urma lucrărilor precedente, comoara cunoștințelor respective a fost, de bună seamă, mărită. Pentru acest motiv, mă socotesc într'o situație privilegiată : de a scrie unui public cunoscător în materie, Lucrul acesta mă îndeamnă să trec la o temă ceva mai abstractă. Voi trata despre : **Pădurea din punct de vedere particular și obștesc** sau, altfel spus: **Interese particulare și interese publice în materie de păduri.**

În feluritele manifestări ale vieții noastre materiale și spirituale, intervin, în forme mai mult sau mai puțin lămurite, două grupe de interese : particulare și obștești sau publice. În societățile neînchegate îndestulător, cum ar fi cazul cu populațiunile răslețite, oarecum sălbatică, interesul particular este cel stăpânitor. Societățile avansate și așezate, ființează, dimpotrivă, tocmai pe o subordonare a interesului particular celui obștesc. N'avem decât să ne gândim la formele sociale în formație din timpul nostru, în care individul nu prețuiește și nu are interese decât în măsura în care nu intervin conflicte cu interesele generale.

Atunci când în astfel de societăți, interesul particular iese deasupra, prin răsvrătire împotriva opreliștilor sociale, avem de a face cu o intrare în descompunere a ordinii publice.

Formele în care se manifestă cele d grupe de interese sunt felurite și depind de concepția de viață a indivizilor, de gradul de cultură, temperament.

Cele două grupe de interese sunt, unele față de altele, uneori paralele și compatibile, alteori potrivnice, iar alteori indiferente. În materie de natalitate, de pildă, interesul public dictează cât mai mulți copii și cât mai sănătoși. Interesul particular din timpurile noastre, și mai cu seamă din mediul viciat al marilor orașe, se orientează, din păcate, către plăceri frivole; ceea ce se traduce printr'o evitare a natalității. Iată un caz când interesul public vine în conflict cu cel particular. În ce privește apărarea vieții indivizilor și buna stare materială, interesul public merge mână'n mână cu cel particular. Totuși, survin împrejurări când interesul public dictează altfel. Noi trăim vremuri de acest fel. Astăzi, o mare mulțime din tineretul națiunii, generațiuni întregi, trebuie să renunțe la viață; averi enorme sunt distruse, pentru ca viața

* Conferință ținută de către prof. dr. Ilie C. DEMETRESCU în ziua de 27 August 1944, în cadrul ciclului de conferințe despre pădure organizat de I.C.E.F. la Cercul Didactic al Asociației învățătorilor din jud. Baia, refugiați în comuna Valea Popii, jud. Muscel, publicată în Seria IV, 1946 de către Institutul de Cercetări și Experimentațiuni Forestiere. Ediția de față menține sublinierile și particularitățile ortografice ale lucrării originale.

viitoare a națiunii să fie asigurată. În acest caz, intervine o diferențiere trecătoare a intereselor respective, altfel paralele.

*
* *

Pădurăria reprezintă un câmp de activitate materială și spirituală, în care se încrucișează interese de acestea particulare și publice în forme foarte felurite, după timp și loc.

Înainte de a trece la cercetarea acestor lucruri, să stăruim puțin asupra câtorva cunoștințe pe care lumea le cam încurcă. Este vorba despre pădure, gospodărie forestieră particulară, gospodărie forestieră publică sau economie forestieră. Ce este pădurea ? Desigur, întrebarea devine aproape de prisos după cele ce s-au citit în lucrările anterioare. Este o anumită formație naturală de vegetale, o comunitate de plante lemnoase de mari dimensiuni, de arbori, la care se adaugă și multe plante inferioare, ciuperci și animale. Această asociațiune, cea mai măreață din natură, este de un mare folos pentru om. Ea îi pune la îndemână un întreg șir de bunuri materiale și nemateriale. Pe acestea din urmă le numim servicii forestiere. Pentru timpurile și împrejurările de la noi, bunul material de căpetenie este lemnul.

Serviciile sunt destul de numeroase. Desigur, le știm în mare parte: îmbunătățirea climei, echilibrarea regimului apelor, fixarea pământurilor nestatornice ș.a. Multă vreme, atâta cât bunurile pădurărești se găsesc din plin, depășind nevoile oamenilor, pădurea este folosită numai prin culegerea acelor bunuri date. Când ele devin, însă, neîdestulătoare față de nevoi, omul intervine, măbind capacitatea de producție a pădurii, prin munca, priceperea și capitalul său economisit. Mărirea capacității de producție privește atât cantitatea, cât și calitatea produselor. Prin urmare, pădurea aliată cu muncă, cu capital și cu pricepere, devine o gospodărie forestieră.

Anul V, nr 1-2/1997

Și anume, putem vorbi despre o adevărată gospodărie forestieră, cu atât mai mult, cu cât produsele pădurii se recoltează cu continuitate, de la an la an.

Organizarea aceasta, cu recolte anuale continue, a gospodăriei pădurărești își are asemănare și în unele culturi de lucernă. Să ne gândim la gospodarul care are nevoie zilnic cam de aceeași cantitate de lucernă pentru vitele ținute în grajd. El își împarte suprafața lucernierei în porțiuni potrivite, pe care le cosește, la rând câte una pe zi. După ce lucrurile au fost puse pe roate, lucerna de pe porțiunile respective este de înălțimi din ce în ce mai mari, în înșiruire gradată, în formă de trepte. La fel și într'o gospodărie pădurărească ordonată. Vom avea porțiuni cu pădure tânără și din ce în ce mai mare, până la cea bună de tăiat. Să zicem, de la 1 an, până la 80 de ani, dacă e vorba de o pădure de brad pentru produs lemn de cherestea. Dacă vrem să avem lemn de stejar gros, așa cum se cere pentru anumite construcții și folosiri, vârsta de creștere a pădurii poate să treacă cu mult peste 100 de ani. Afară de vârstă, pădurea poate să fie supusă, în unele cazuri, la o neobișnuit de mare îngrijire, încât și lemnul să devină foarte prețios. Astfel, la noi, lemnul de stejar cel mai scump, se mișcă oarecum în jurul cifrei de 15.000 lei metrul cub, în pădure². Anumite gospodării forestiere, din Germania, alte de pildă, produc lemn de stejar care ajunge până la o jumătate de milion de lei metrul cub, la pădure. În astfel de cazuri, vârsta de tăiere depășește chiar 200-350 de ani, iar îngrijirea de creștere a pădurii este peste închipuirile noastre. Prin urmare, intensitatea gospodăriilor forestiere este foarte, schimbătoare de la loc la loc.

Ceeace este o gospodărie pădurărească pentru proprietarul respectiv, este totalitatea gospodăriilor pădurărești dintr'o țară pentru poporul respectiv. În acest caz, vorbim despre

² în anul 1944

o economie forestieră sau gospodărie forestieră publică.

Dar, să revenim la berbecii noștri !

Interesele particulare în materie de păduri, adică ale proprietarilor de păduri, se manifestă în forme foarte felurite.

Un proprietar oarecare păstrează pădurea pe un loc al său pentru că aceasta este singura cale de a pune în valoare pământul respectiv, pe care nu'l poate folosi altfel. În ținuturile de munte și de coline înalte, cu locuri prea înclinate și cu climat aspru, apoi, în unele părți de la câmpie, cu pământuri nisipoase și nestatornice, oricât am vrea, nu putem cultiva, în chip permanent, adesea, decât numai pădure. Avem de a face, într'un atare caz, cu așa zise soluri, sau pământuri **neapărat (absolut) forestiere**. Spre deosebire de acestea, avem solurile sau pământurile **relativ forestiere**, cărora li se poate da și o întrebuințare. Păstrarea pădurii pe astfel de pământuri este îndreptățită de alte socoteli. Și anume, pentru că, în felul acesta, proprietarul ajunge să realizeze câștiguri bănești într'o formă mai potrivită cu interesele sale particulare. Alteori, proprietarul prețuiește pădurea sa, în primul rând, pentru recoltele de lemn necesare în gospodăria proprie, pentru vânat, pentru pășunarea vitelor ș.a.

Oricare ar fi țelul pe care și i'a propus, proprietarul caută să cultive și să și îngrijească pădurea, adică să o transforme într'o gospodărie forestieră rânduie, dacă voește ca atingerea țelului propus să se facă într'o cât mai economicoasă formă. Măsura în care face acest lucru - sau altfel spus măsura în care vâra capital muncă și pricepere în pădurea sa, este foarte felurită. Vom întâlni astfel, păduri alcătuite din arbori de preț, aleși unu și unu și păduri cu arbori cum dă Dumnezeu; apoi păduri împărțite cu mare rânduială și înzestrate cu drumuri, căi ferate, canale de apă ș.a. și păduri lipsite de astfel de mijloace pentru scoaterea și transportul lemnului. Străinul de prin părțile orientale ale Europei, care călătorește în Europa centrală și apuseană

va rămâne cu impresia că pădurile de acolo sunt un fel de grădinării : iar locuitorul de acolo care vine la noi, că sunt de cele mai multe ori, un fel de paragini. Lucrurile acestea nu sunt ceva întâmplător, ci urmarea anumitor împrejurări. Pentru a le înțelege să ne oprim asupra a două însușiri de căpetenie ale pădurăriei :

1. Timpul pe care îl cere producerea lemnului este relativ foarte îndelungat, spre deosebire de agricultură, în care ciclul de producțiune este relativ scurt. Grâul și, în general cerealele, se dezvoltă și ajung să fie recoltate în mai puțin de un an dela semănare. Cea mai pretențioasă este viticultura (3-4 ani) și apoi, pomicultura (5-10 ani) O situație cu totul extremă ocupă, în aceasta privință, pădurăria. Astfel, pentru producerea lemnului de brad și molid pentru cherestea avem nevoie de 70-90 de ani. În cazul lemnului de stejar pentru lucru și construcții, ciclul de producțiune se întinde la 120-160 de ani și chiar mai mult. Sunt anumite păduri de stejar din Germania, în care arborii sunt crescuți și îngrijiți până ajung la vârsta de 250 de ani.

2. O altă însușire de căpetenie a pădurăriei constă în faptul că banii investiți în această ramură de producțiune fructifică relativ slab. Producțiunea forestieră nu dă decât 2-3 % pe an, din pricina creșterii încete a lemnului.

Făț de aceste lucruri, vom înțelege de ce pădurăria se înfățișează atât de felurit dela țară la țară.

Timpul relativ foarte îndelungat al producerii lemnului ridică o primă cerință din partea pădurăriei; dreptul de proprietate să nu fie întru nimic umbrit. Proprietarul care plantează sau seamănă o pădure, în vederea recoltării ei abia peste 70-80 de ani, o face în speranța că dreptul său de proprietate nu va suferi nici o atingere, între timp. Când acest drept este pus în cumpănă de o reformă agrară, de revoluții, proprietarul respectiv încetează de a mai fi apărătorul pădurii; el se transformă în distrugătorul ei, ne mai având

BUCOVINA FORESTIERĂ

interesul să apere și să cultive ceva ce i'ar putea fi luat de altcineva. La noi în țară am trăit și trăim dese perioade de adâncă nesiguranță a proprietății, în general, și a proprietății agricole, în deosebi. Reforma agrară următoare primului război mondial a dat grele lovituri și economiei noastre forestiere. Intre altele, legea din 1924 pentru satisfacerea nevoilor normale de lemn de foc și construcție a populației rurale, a întreținut aproape 20 de ani o atmosferă de nesiguranță a proprietății pădurărești, peste măsură de păgubitoare. Mulți proprietari de păduri, amenințați cu exproprierea, și'au prădat singuri pădurile.

Pe lângă siguranța dreptului de proprietate, se mai cere din partea proprietarului și un anumit simț de continuitate familială sau măcar un simț de iubire pentru cultura pădurărească. Proprietarul neînsuflețit de conștiința că el este numai un uzufructuar, un culegător al fructelor, urmând ca proprietatea să fie trecută urmașilor, nu poate fi apărătorul pădurii care cere 70 - 80 de ani până la tăiere.

Fructificarea slabă, cu numai 2-3% a capitalurilor investite în pădurărie, presupune că în țara respectivă se află multă bogăție, mari capitaluri, cu dobânzi ieftine. Dacă este lipsă de capitaluri, și deci dacă dobânzile sunt ridicate, proprietarul particular nu va fi îndemnat să se apuce de o cultură ca cea pădurărească. Dimpotrivă, el va căuta, prin toate mijloacele, să prefacă chiar, în bani, ceea ce se poate lichida din pădure: lemn, pământ, pentru un plasament mai remunerator. La noi, de pildă, înainte de războiul cel mare (1914), când nu erau fixate plafoane, dobânda obișnuită pentru împrumutul de bani, se mișca în jurul cifrelor de 8-10%. Intr'o astfel de împrejurare, este greu să se pretindă ca cineva să semene pădure, care să'i aducă un venit - foarte târziu - de numai 2-3% când ar putea să încaseze de 3-4 ori mai mult în alt plasament al banilor. Se constată, dimpotrivă, o puternică pornire

Anul V, nr 1-2/1997

de tăiere cât mai deasă a pădurilor și o defrișare a lor, ori unde este cu putință, și schimbare a pământului de pădure în loc pentru agricultură sau pășune. Dacă mai avem păduri în Țară, o datorăm Statului, care se împotrivește de aproape una sută de ani, la pornirea amintită. O împrejurare fericită pentru producțiunea forestieră stă în aceea că este mai sigură, spre deosebire de alte multe plasamente bănești. Mai cu seamă în timpuri, ca cele de față, cu inflație monetară, de intervenționism parazitar și paralizant al Statului în materie economică, apare mai în lumină meritul amintit al producțiunii forestiere. Dar, asemenea împrejurări constituie o excepție în desfășurarea vieții. Rămâne adevărat că o economie forestieră particulară și independentă nu poate exista decât în țări bogate în capitaluri. Prin urmare, se vede ce condiții grele se cer numai ca să putem avea o gospodărie forestieră înfloritoare, dar chiar ca să și, existe păduri în proprietatea particulară, fără amestecul Statului.

În țara noastră, cele două condițiuni amintite mai sus nu sunt împlinite decât în foarte mică măsură și arareori. Așa dar, din capul locului, nu ne putem aștepta ca proprietarii să și păstreze pădurile și să le cultive cu îngrijire, din pornire proprie. Obișnuit, aceștia sunt îndemnați, mai curând, să restrângă capitalul lemnos al pădurilor prin tăieri cât mai dese și deci la vârste din ce în ce mai mici și să defrișeze pădurea spre a da pământului o altă folosință, ori unde este cu putință. În țările din Apusul Europei, unde dreptul de proprietate este altul decât la noi și unde este abundență de capitaluri și, deci, unde dobânzile împrumuturilor sunt foarte scăzute, proprietarii de păduri particulare chiar, au toate motivele să rânduiască și să întrețină gospodăria pădurărești foarte îngrijite și intensive.

Să vedem, acum, în ce fel se arată interesele obștești față de păduri! Din capul locului, trebuie să știm că acestea sunt mult

mai felurite și mai însemnate. În primul rând, economia națională are interesul, în și mai mare măsură decât proprietarul particular, ca orice pământ care nu este bun pentru altceva, să fie acoperit cu pădure, ori de câte ori este cu putință. Într'adevăr, pământurile părginite nu numai că lipsesc avuția publică de venituri, dar ele pot deveni, în unele împrejurări foarte păgubitoare pentru împrejurimi. Să ne gândim, de pildă, la dealurile cu înclinări prea mari, la locurile cu pământuri nestatornice. Dacă sunt despădurite ele nu sunt de nici un folos pentru cultura agricolă sau pășune. Deosebit de aceasta, pricinuesc mari neajunsuri căilor de comunicație, cursurilor de ape, așezărilor omenești și locurilor de cultură învecinate, prin aceea că înlesnesc viiturile de ape, de pietrișuri, înnămolirile și altele de acest fel. Asemenea lucruri nu'I privesc pe proprietarul de pădure. Dacă nici Statul nu le da îndestulătoare atențiune, atunci el trebuie să suporte cheltuieli nenumărate cu repararea atâtor stricăciuni, fără să mai vorbim de pagubele pe care le încearcă multe persoane particulare, fără nici o vină. Prin urmare, economia națională se bucură de o mulțime de servicii din partea pădurii numai prin faptul că se găsește pe anumite terenuri adică : **fixează pământurile nestatornice precum sunt cele înclinate, nisipurile sburătoare ș.a., cumpănește cursurile de ape, apoi îmbunătățește climatul** prin ceea că'I face mai blând. Pretutindenea în lume se prețuește din ce în ce mai mult pădurea pentru înfrumusețarea și însănătoșirea feluritelor ținuturi. Să ne gândim, ce'ar ajunge Mihăeștii fără pădurile din jur și minunatul parc pădurăresc dela Ocol! În timpurile de față, pădurea aduce mari servicii prin aceea că înlesnește apărarea națională. Între altele, ea e de mare folos prin aceea că poate ascunde construcțiile militare, depozitele de munițiuni și de aprovizionări ale armatelor, apoi fabricile de interes militar și civil.

Un alt șir de interese ale economiei naționale sunt legate de producțiunea unor

bunuri neapărat trebuitoare vieții noastre de toate zilele. Din celelalte lucrări (seria IV, Nr. 7 și 8) se poate vedea cât de multe întrebuintări are lemnul. Unele din acestea sunt atât de însemnate și cer atât de mari cantități de lemn, încât dacă la un moment dat am fi lipsiți cu totul de acest material, nu știu ce s'ar face viața lumii. Pe bună dreptate a putut spune, acum câteva sute de ani, un mare ministru francez că : "Franța va pieri când nu vor mai fi păduri". Ca să aveți o idee de cât lemn consumă lumea, am să vă dau câteva cifre. Astfel, recoltele anuale de lemn de rășinoase (molid, pin, brad, ș.a.) pentru lucru și de construcții au fost, în mijlociu, cam de 500 de milioane m.c. în anii 1925 - 1929. Recoltele anuale de lemn de lucru și de construcții, totale, adică atât de rășinoase cât și de foioase (stejar, fag, ș.a.), s'au mișcat între 1,5 miliarde și 2 miliarde de m.c. Vedeți în ce măsură depinde buna noastră stare de acest produs. Numai în fabricarea hârtiei se cer anual cam 80 de milioane m.c, ceea ce ar face cam 4 milioane de vagoane. Este ușor de înțeles ce s'ar face viața economică și mai ales intelectuală a lumii fără acest lemn. Mai este un întreg șir de alte produse materiale de mare însemnătate, pe care alte țări le scot din păduri, precum : materii de tăbăcit, rășine, cauciuc și gutapercă, produse alimentare ș.a.

Statul și societatea mai sunt interesate la existența producțiunii pădurărești și pentru o socoteală de bună rânduială financiară. Străduința fiecărui om socotit este ca veniturile sale să corespundă cât mai bine cu nevoile. Viața economică, cu deosebire în țările agricole, este mai mult sau mai puțin nestatornică. Sunt ani în care veniturile din agricultură sau din producția pomicolă sunt ridicate și ani în care sunt foarte reduse. Nevoile se poate să fie tocmai pe dos. De aci, rezultă o anumită dezordine în bugetul cetățenilor. Acest lucru are înrâuriri neplăcute atât asupra economiei naționale, cât și asupra finanțelor publice. Se vorbește, astfel, despre seceta din 1899, care a pus la grea cumpănă

BUCOVINA FORESTIERĂ

vistieria statului în anul 1900 și următorii. Pădurăria poate fi de mare ajutor în astfel de împrejurări nedorite, în înțelesul că ajută la nivelarea nepotrivirilor dintre venituri și nevoi. Acest lucru se datorește faptului că produsul principal al pădurii, lemnul, este de acelaș fel cu capitalul de producție și că putem să recoltăm produsul anual după voe. Astfel, în anii cu venituri bune din agricultură și cu nevoi mai restrânse, proprietarul care are și pădure poate să suspende tăierile convenite acelor ani. În felul acesta, produsul lemnos anual nu se ridică, așa cum ar fi cazul cu recoltele agricole sau pomicole nestrânse la vreme. În anii de strâmtoare financiară, proprietarul pădurii poate tăia nu numai ce s'ar cuveni pe acei ani, dar pe deasupra și economiile din trecut, ca și o parte oarecare din capitalul de producție, adică din părțile de pădure care nu s'ar cuveni să fie tăiate. Pe această cale, proprietarul poate să-și umple golurile din buget, să-și echilibreze situația financiară. Din acest fapt trage foloase și economia națională, deoarece ea depinde de puterea de cumpărare a cetățenilor. Finanțele publice nu au la rândul lor decât de câștigat dintr'o astfel de situație, deoarece gospodarii cu bugete ordonate pot să-și plătească dările la timp.

Servicii și mai însemnate ne aduce producțiunea pădurărească și în ce privește **buna rânduială a muncii rurale**. În țările industriale, oamenii muncesc cu regularitate, cam acelaș număr de ore de zi, atât iarna cât și vara. Producțiunea va fi mai mult sau mai puțin continuă, ceea ce poate duce la o economie națională foarte prosperă și puternică. În țările agricole, cum este și a noastră, dimpotrivă, condițiunile de muncă sunt neprielnice, în înțelesul că munca are un caracter sezonier. Perioade de muncă foarte intense sunt urmate de altele cu muncă foarte slabă sau nulă chiar. Să ne gândim la zorul din vremea semănăturilor, a prașilor, a secerișului, pe de o parte, și la inactivitatea aproape totală din timpul iernii și chiar dintre muncile de **Anul V, nr 1-2/1997**

vară ! Randamentul economic al agriculturii nu poate fi decât slab, dacă omul nu-și găsește de lucru în perioada de liniște. Pădurăria este una din cele mai însemnate ramuri de activitate productivă care poate să umple golurile de care vorbim. Într'adevăr, aproape totalitatea muncii în pădure și cu deosebire tăierile, scosul lemnului, transportul lui, cad iarna și în perioadele de liniște în agricultură. Deosebit de aceasta, suntem cu mult mai liberi în pădurărie să așezăm lucrurile atunci când ne e mai la îndemână și să le intensificăm sau să le restrângem după măsura în care găsim brațe libere în agricultură. Iată așa dar, un mare serviciu pe care îl aduce pădurăria societății, prin aceea că se întregește cu agricultura și în ce privește regimul muncii, făcându-l mai regulat.

Pădurea ne mai poate aduce **servicii obștești** și prin aceea că prin mijlocirea ei putem să facem **rezerve de pământ ameliorat**. Aproape în toate țările se constată o tendință de creștere a populației. La noi, de pildă, cam un sfert de milion de suflete își cereau în fiecare an, dreptul la viață, în împrejurările dinaintea războiului. În aceeași măsură, este nevoie de mai multe prilejuri de muncă și câștig și de hrană. Guvernării cu precădere nu lasă ca tot pământul agricol să fie pus în valoare pe cale agricolă, spre a vinde prisosul în străinătate. Este mai cuminte ca o parte din pământul național, bun pentru agricultură, să fie ținut împădurit, spre a fi dat culturii numai pe măsură ce se înmulțește populația și cresc cerințele de produse agricole. În felul acesta, se păstrează puterea de producție a pământului, deoarece pădurea îl îmbunătățește, în vreme ce agricultura îl sărăcește.

*
* *

Din cele arătate, se vede că interesele obștești cu privire la păduri sunt cu mult mai numeroase și mai însemnate decât acelea ale proprietarilor particulari. Apoi, interesele din cele două grupe cad rareori împreună. Astfel,

niciun particular n'are să păstreze o pădure oarecare pentru simplul motiv că este trebuitoare din punctul de vedere al apărării, al îmbunătățirii climei locale sau pentru domolirea regimului apelor. Astfel de lucruri nu'l privesc pe proprietarul particular și deci nu va fi dispus să facă sacrificii păstrând și cultivând păduri. Dacă interesul lui îi dictează altfel. Rareori se întâlnesc proprietari iubitori și apărători ai pădurii pentru considerațiuni estetice sau pentru faptul că în felul acesta își consolidează unele pământuri nestatornice. Aproape numai faptul că pădurea este sau poate deveni un potrivit izvor de câștig material, ar fi în măsură să dea naștere la cultură forestieră serioasă din propria voință a particularilor. O asemenea împrejurare, însă, nu se întâlnește decât în țările bogate în capitaluri, în care, deci, lumea se mulțumește cu dobânzi reduse, în țările cu deplină siguranță a proprietății și poate și cu un anumit simț de continuitate familială a proprietății. Dacă aceste împrejurări lipsesc, nu ne putem aștepta ca persoane particulare să întrețină, de bună voe, o cultură forestieră prosperă. Într'un asemenea caz, trebuie să intervină Statul - ca apărător al intereselor permanente ale Națiunii - și să găsească mijloacele de a păstra o anumită suprafață din pământul Țării acoperită cu păduri. Se mai cere ca această suprafață să fie răspândită cu o anumită socoteală pe întinsul Țării și să fie cultivată și valorificată în anumită formă, cea mai potrivită cu interesele amintite.

Când se ivesc manifestări ale Statului în materie de păduri ? Atunci când ajunge să cristalizeze o puternică conștiință a intereselor obștești în această privință și atunci când cercurile guvernamentale sunt însuflețite de un simț de prevedere.

În timpurile mai vechi, pădurile erau cu mult mai răspândite decât astăzi, încât ele împlineau cu prisosință, depășind cu mult, feluritele nevoi ale omului. În astfel de împrejurări, nimicirea lor era o binefacere, fiindcă în felul acesta se câștigau locuri pentru

agricultură și creșterea vitelor, ocupațiuni cu mult mai trebuitoare pentru hrănirea populațiilor în creștere. Tot mergând așa, ajunge o vreme când o mai departe restrângere a pădurilor începe să submineze și să amenințe temeiurile naturale: ale agriculturii și în general ale bunei stări publice. Dacă acel moment este prins de ochiul ager al guvernanților și se schimbă macazul, adică dacă se oprește nimicirea pădurilor și se trece la o cultură și folosință chibzuită a pădurilor rămase, este bine. Dacă nu, atunci generațiunile viitoare vor avea de pățimit și de plătit foarte scump negliobia și nesocotința părinților. Este adevărat că popoarele tinere pot face greșeli și în alte privințe, cum ar fi irosirea puterilor de producțiune ale pământului agricol, a rezervelor de petrol, minerale și alte materii prime. În cele mai multe privințe, repararea unor astfel de greșeli este mai ușoară, în materie de păduri, însă, ea este foarte anevoioasă, costisitoare și îndelungată. Readucerea pădurii pe cele mai multe locuri, de pe care a fost înlăturată, cere multă pricepere, multă muncă și cheltuială și multe zeci de ani, până să ajungă să și refacă toate ale ei (sol, climă, floră). În multe cazuri, aproape nici nu mai e cu putință. De obicei, cheltuielile cu refacerea unei păduri cu totul nimicite, întrec cu mult veniturile și foloasele scoase de pe urma defrișării. Dacă printr'o gospodărie nechibzuită, am reușit să irosim lemnul de stejar de mari dimensiuni sau pe cel de rășinoase, trebuie să așteptăm multe zeci de ani, până să crească pădurile cele tinere. Și aceasta, numai dacă se vor găsi proprietari de păduri dispuși să se înhame la o producțiune și întreprindere atât de târziu fructificatoare.

Istoria ne înfățișează multe cazuri de acestea, când lipsa de înțelegere și de prevedere a guvernanților în materie de păduri trebuie să o plătească foarte scump urmașii. Sub regimul sultanilor, de pildă, pădurea era socotită, în Turcia, ca proprietate a statului, însă, oricine era liber să intre în ea, să și ia lemne și să și pășuneze vitele. Datorită acestei

BUCOVINA FORESTIERĂ

mentalități, pădurile au fost secătuite cu încetul, până aproape de distrugere. Așa le'am găsit noi în Dobrogea în 1878 și în Cadrilater în 1913. Și mai ales, așa le'a găsit regimul lui Kemal Pașa, în restul din împărăția turcească, atunci când a preluat puterea, după primul război mondial, din mâinile slabe ale sultanului. Încercările prea târzii de refacere ale pădurilor nimicite din fostele ținuturi turcești sunt impresionate, dar cu slabe urmări. Silviculorii, românii, de pildă, dacă au întocmit și pus în aplicare un plan mare de organizare a unei gospodării forestiere, apoi au făcut'o, mai întâi, cu Dobrogea. În unele privințe, s'a ajuns la bune rezultate, în multe, însă, și anume în ce privește, reîmpădurirea locurilor despădurite, s'au cheltuit sume relativ foarte mari, aproape fără folos. Republica lui Kemal-Pașa a făcut și face, cu o hotărâre demnă de tot respectul, enorme sacrificii bănești săși mai refacă ceva din pădurile nimicite și săși întemeieze o gospodărie forestieră oarecare acolo unde au mai rămas păduri. Rezultatele sunt, însă, peste fire de modeste, fiindcă așa este cu pădurea : lesne se strică, dar anevoie se reface.

La noi, lucrurile stau, se înțelege, ceva mai bine decât în Turcia, însă destul de rău față de ceea ce ar trebui să fie într'o țară cu nevoi ca ale noastre. Ținuturile românești au fost acoperite cu păduri, în chip natural, cam într'o proporție de 70%. Încet - încet, proporția respectivă a fost restrânsă și astăzi ne găsim cam la 20%. Momentul când procesul de despădurire a început să devină dureros s'a produs, pentru multe ținuturi, în a doua jumătate a secolului al 18-lea. Cam pe vremea revoluției franceze, are loc, la noi, primul amestec al statului în rosturile pădurilor. De atunci, el s'a tot îndesit și extins, încât astăzi este, într'adevăr, foarte puternic și complex. Avem, astfel, o mare proprietate pădurărească de Stat, avem o vastă legislație forestieră, administrații silvice ș.a. Numai în felul acesta s'a putut înfrâna, într'o măsură oarecare, pornirea celor mai mulți proprietari

Anul V, nr 1-2/1997

de ași defrișa pădurile sau măcar de a lichida lemnul prin tăieri grăbite. Cu toate străduințele depuse de multe decenii de către guvernarea Țării de a apăra bruma de păduri rămase și de a introduce o gospodărie oarecare, opinia noastră publică tot n'a ajuns să înțeleagă ce datorii avem în materie de păduri. Din timp în timp, și anume atunci când scapă frânele bunului simț și atunci când interesul obștesc este înecat de cel particular, mai are loc câte o criză pentru păduri. Așa a fost, între altele criza din urma primului război mondial, care ne'a tocat multe sute de mii de hectare, de păduri, prin defrișările reformei agrare. Cât stăm de bine cu pădurile, ne'arată pericolul marelui lipse de lemn care ne amenință și aspectul hâd al râpilor surpate, înecurilor și viiturilor de ape sălbatice, din atât de multe părți ale Țării.

Trăim vremuri grele, care ne reamintesc și în ceea ce privește pădurile, pe cele următoare războiului trecut. Membrii corpului silvic, ca și toți cei ce poartă grijă de viitorul Națiunii, trebuie să facă totul spre a nu se mai repeta greșelile trecutului. Ar fi o adevărată crimă dacă se va mai ataca întinderea atât de restrânsă a pădurilor noastre și, în general, dacă li se vor mai vătăma puterile de producțiune. Pretutindeni, lumea face mari sacrificii pentru mărirea și îmbunătățirea acestei zestre a națiunii.

In străduințele noastre de mai bine, ne îndreptăm nădejdea unui foarte eficace ajutor și către învățătorii și preoții satelor, fiindcă ei sunt îndrumătorii cei adevărați și cei mai apropiați ai poporului, ai marelui mase a poporului. Pentru acest cuvânt, îi privim drept cei mai prețioși și zeloși aliați ai noștri. Țăranul nostru, atât de puternic înrădăcinat în brazda străbună, trebuie să înțeleagă că n'are dreptul să îngusteze puterile de producțiune ale pământului urmașilor, prin nimicirea fără socoteală a pădurii.